

امکان انتقال ارز واکسن کرونا وجود دارد

written by پگاه حبیبی | ۱۳۹۹/۰۹/۱۹

به گزارش مجله خبری غذا و دارو رئیس اتحادیه واردکنندگان دارو در واکنش به اظهارات رئیسکل بانک مرکزی مبنی بر اینکه انتقال ارز برای خرید واکسن کرونا با مشکل مواجه است، گفت: «امروز ما نیازهای دارویی کشور را به طرق مختلف و حتی از شرکتهای داروسازی آمریکایی، اروپایی و مواد اولیه ساز هندی، چین و روسی وارد می‌کنیم و در همه این معاملات هم ارز منتقل می‌شود.»

ناصر ریاحی در گفت‌وگویی که با روزنامه سپید انجام داد، تصریح کرد: «بنده نمی‌دانم که منبع استنادی رئیسکل بانک مرکزی کشور چیست و نمی‌توانم دقیق در این خصوص اظهارنظر کنم، اما مطمئن هستم که این بانک ماهیانه ۱۰۰ میلیون یورو برای واردات دارو و مواد اولیه آن و نیز واردات تجهیزات پزشکی به شرکتها می‌دهد درحالی‌که اگر این روند جاری نبود تخصیص ارز بی‌معنا می‌شد و اگر نمی‌توانستیم یک ماه دارو وارد کنیم دچار کمبودهای فاجعه‌بار می‌شدیم و از این‌رو می‌توان نتیجه گرفت که این روند ادامه دارد. ضمن اینکه کل مبلغ مورد نیاز برای خرید واکسن شاید دو یا نهایتاً سه برابر این مبلغ صد میلیون یورو باشد و این مبلغی نیست که مسئولان از بابت آن نگرانی جدی داشته باشند.»

آنچه در ادامه از نظراتان می‌گذرد، مشروح گفت‌وگوی اختصاصی ناصر ریاحی عضو هیئت‌رئیس اتاق بازرگانی تهران و رئیس اتحادیه واردکنندگان دارو با روزنامه سپید است. وی در این گفت‌وگو به پرسشهایی در خصوص روند واردات واکسن کرونا در جهان و راهکارهای ایران برای تأمین سریع این واکسن پاسخ داد.

در حال حاضر روند خریدوفروش واکسن کووید 19 در جهان چگونه است؟

امروز بیشتر شرکت‌های تولیدکننده واکسن تمایل دارند تا با دولت‌ها وارد مذاکره و معامله شوند. البته بسیاری از این شرکت‌ها با طرح سازمان جهانی بهداشت برای تأمین واکسن موسوم به کوواکس همکاری می‌کنند و با آن نیز قرارداد بسته‌اند منتها اولویت در این طرح با کشورهایی است که یا واکسن‌ها را پیش‌خرید کرده و یا خود آن‌ها کشور سازنده واکسن باشند.

آیا تولیدکنندگان واکسن نمی‌توانند محصول خود را به افراد و شرکتها بفروشند؟

این امکان برای شرکت‌ها وجود دارد که واکسن خود را به هر نهاد یا شخصی بفروشند، اما برای اینکه رعایت عدالت شود و با روشی که عنوان شد توزیع صورت گیرد اقدام به این کار می‌کنند ضمن اینکه این روش فروش مورد توافق همه قرار گرفته و اولویت آن‌ها این است؛ لذا اگر دولت‌ها برای خرید واکسن داوطلب نشوند، افراد نمی‌توانند برای خرید واکسن اقدام کرده و نیاز خود را از این شرکت‌ها خریداری کنند.

به نظر شما شرکت‌ها ظرفیت تأمین نیاز همه کشورها را دارند؟

نکته مهمی که درباره تولید واکسن کرونا وجود دارد همین است، زیرا امروز ظرفیت

تولید به معنای انبوه و نه به معنای تولید ماده مؤثره واکسن‌ها در دنیا وجود ندارد و ساخت و احداث زیرساخت و ایجاد ظرفیت تولید به این زودی میسر نخواهد شد. از طرف دیگر نیاز به این واکسن‌ها دوره‌ای است و در آینده برطرف خواهد شد زیرا نمی‌توان پیش‌بینی کرد که پاندمی جدیدی در آینده نزدیک رخ خواهد داد و از این رو تولید این واکسن‌ها بدیع خواهد بود.

البته اکثر کشورها که واکسن‌اسیون عمومی را زودتر شروع می‌کنند به توصیه سازمان جهانی بهداشت برای توزیع عادلانه واکسن در جهان، ابتدا 3 درصد از جمعیت خود شامل کادر درمان (که معمولاً نیم تا یک درصد از جمعیت کل کشورها هستند) و افراد سالمند را که بیشترین سن را داشته باشند، واکسینه می‌کنند. بعد از این گروه هم‌گروه‌های پرخطر به آن‌ها اضافه می‌شود. البته در این فرض بیشتر افراد گروه‌های پرخطر در گروه سنی بالای 65 سال خواهند بود که اکثر آن‌ها واکسینه شده‌اند و تعداد باقی‌مانده‌ها زیاد نخواهد بود؛ بنابراین با این روند توزیع واکسن تدریجی خواهد بود.

سریع‌ترین روش تأمین واکسن برای کشور ما کدام است؟

با توجه به اینکه امروز ظرفیت تولید واکسن در جهان به دلیل ناتوانی زیرساخت‌های رقیق‌سازی و فیلینگ پکینگ، پایین است، به نظر بنده اگر ما بخواهیم در سریع‌ترین زمان به واکسن دسترسی پیدا کنیم راهی جز این نداریم که محصول را در غالب بالک خرید و وارد کنیم. البته ممکن است ظرفیت پکینگ تزریقی در کشور بالا نبوده و ما پن مورد نیاز برای تزریق را هم نداشته باشیم، اما می‌توان محصول خریداری‌شده را داخل ویال پر کرده و با سرنگ تزریق کرد.

آیا شرکت‌های تولیدکننده واکسن امکان فروش به‌صورت بالک را دارند و آیا این نوع حمل موجب از بین رفتن کیفیت محصول نخواهد شد؟

فروش محصول به روش بالک یک روش مرسوم در دنیا است. البته با توجه به پیشرفت‌های شرکت‌ها در فروش محصولات به‌صورت بالک، می‌توان در این خصوص مطمئن بود؛ بنابراین این محصولات در کیسه‌های یک‌بارمصرف استریل که ظرفیتی بین 50 لیتر تا 200 لیتر دارند پرشده و در محفظه‌هایی خاص وارد خواهند شد و پس از ورود به کشور به‌صورت مستقیم وارد خطوط فیلینگ شده و پس از تبدیل به محصول نهایی از خطوط خارج می‌شوند.

زیرساخت لازم برای استفاده بهینه از بالک وارد شده در کشور وجود دارد؟

خوشبختانه زیرساخت‌های خوبی در این خصوص وجود دارد و ظرفیت سرنگ‌سازی کشور بالا است. از این رو در سریع‌ترین زمان ممکن می‌توان قالب‌ها را تغییر داد و نیاز کشور را تأمین کرد. حتی اگر تولید داخل هم کافی نباشد به‌سرعت می‌توان سرنگ مورد نیاز را از خارج وارد کرد؛ بنابراین این روند آسان‌تر از ایجاد ظرفیت برای تولید واکسن در کشور است.

مسئولان کشور به‌ویژه رئیس‌کل بانک مرکزی اعلام کرده‌اند که امکان نقل و انتقال پول خرید واکسن به دلیل تحریم‌ها وجود ندارد، نظر شما در این خصوص چیست؟

آنچه مسلم است این است که اگر بخواهیم به واکسن دسترسی داشته باشیم باید مبلغ آن را قبل از تحویل محصول به حساب شرکت‌های تولیدکننده واریز کنیم و اگر این امکان فراهم نشود کشور در انتظار نوبت تحویل واکسن خواهد ماند و متأسفانه ما هم ردیف کشورهای ضعیف دنیا واکسن را دریافت خواهیم کرد.

البته چند بحث در این خصوص وجود دارد، نخست اینکه در حال حاضر همه واکسن‌ها ساخته شرکت‌های اروپایی و امریکا نیستند و کشورهای چین، هند و روسیه هم در حال ساخت واکسن هستند و می‌توان با آن‌ها وارد معامله شد.

دوم اینکه در حال حاضر بخشی از داروهای وارداتی به کشور ساخته کمپانی‌های

آمریکایی هستند و ما این داروها را از شعب همین شرکت‌ها در اروپا خریداری می‌کنیم و مشکلی از این بابت نداریم؛ بنابراین در این خصوص هم به نظر می‌رسد مشکلی نداشته باشیم چراکه روند خرید و فروش ما از آن‌ها همچنان جاری است.

البته شاید مسئولانی که این‌گونه صحبت می‌کنند چیزهایی می‌دانند که ما از آن آگاه نیستیم، ولی از نظر بنده مشکلی از این بابت وجود ندارد. بخصوص در خرید واکسن از طریق برنامه کوواکس سازمان جهانی بهداشت که مشکلی از این بابت برای هیچ یک از کشورها وجود ندارد. ضمن اینکه عمده تأمین‌کننده واکسن این طرح نیز شرکت‌های سینوواک چین و محصول مشترک تولیدشده توسط موسسه سروم هند با شرکت آسترانکا است.

لذا امروز خرید و دسترسی همه مردم جهان به واکسن موضوعی است که کل دنیا برای رسیدن به آن بسیج شده‌اند تا نه فقط به دلایل انسان دوستانه بلکه به این دلیل که اگر همه جای دنیا واکسینه نشود خطر انتقال مجدد ویروس به مابقی جهان وجود خواهد داشت؛ محقق شود.

شما معتقدید امکان انتقال ارز وجود دارد، راهکار شما برای این منظور چیست؟

پاسخ روشن است، امروز ما نیازهای دارویی کشور را به طرق مختلف و حتی از شرکت‌های داروسازی آمریکایی، اروپایی و مواد اولیه ساز هندی، چین و روسی وارد می‌کنیم و در همه این معاملات هم ارز منتقل می‌شود.

بنده نمی‌دانم که منبع استنادی رئیس‌کل بانک مرکزی کشور چیست و نمی‌توانم دقیق در این خصوص اظهار نظر کنم، اما مطمئن هستم که این بانک ماهیانه 100 میلیون یورو برای واردات دارو و مواد اولیه آن و نیز واردات تجهیزات پزشکی به شرکت‌ها می‌دهد درحالی‌که اگر این روند جاری نبود تخصیص ارز بی‌معنا می‌شد و اگر نمی‌توانستیم یک ماه دارو وارد کنیم دچار کمبودهای فاجعه‌بار می‌شدیم و از این‌رو می‌توان نتیجه گرفت که این روند ادامه دارد. ضمن اینکه کل مبلغ مورد نیاز برای خرید واکسن شاید دو یا نهایتاً سه برابر این مبلغ صد میلیون یورو باشد و این مبلغی نیست که مسئولان از بابت آن نگرانی جدی داشته باشند. ضمناً این نکته را هم نباید از نظر دور داشت که نه امکان خرید یک‌جای همه واکسن‌ها برای ما وجود دارد و نه چنین چیزی لازم است؛ بنابراین لزومی ندارد که ما بخواهیم به شکل یکجا یک مبلغ کلان را منتقل کنیم.

برخی معتقدند که به‌جای خرید واکسن از خارج و صرف مبالغ هنگفت برای واردات، بهتر است از تولیدکنندگان داخلی حمایت شود، آیا با این نظر موافق هستید؟

در بحث حمایت از تولید داخل همه ما متفق‌القول هستیم، اما بحثی که در حال حاضر وجود دارد این است که شرکت‌های ایرانی هنوز به مرحله نهایی تولید واکسن دست پیدا نکرده‌اند و زمانی هم که به این مرحله برسند باید واکسن تولیدی آن‌ها در سه مرحله آزمایش شود که این مسیر ماه‌ها به طول خواهد انجامید؛ لذا اگر بخواهیم تا آن زمان صبر کنیم ظرفیت تولید واکسن در شرکت‌های خارجی هم افزایش پیدا خواهد کرد و حتی ممکن است ارزان‌تر هم شود. پس اگر امروز واکسن‌های داخلی به نتیجه رسیده بود می‌توانستیم بگوییم که بهتر است واکسن از آن‌ها تأمین شود و نیازی به خارج نداریم، اما مثال وضعیت فعلی ما شبیه هندوانه در بسته است که هنوز معلوم نیست چه نتیجه‌ای خواهد داشت.

مجدد تأکید می‌کنم که حتماً باید به این شرکت‌ها کمک کرد تا محصول و تحقیقات آن‌ها به سرانجام برسد چراکه این حمایت‌ها موجب ایجاد زیرساخت‌های تولید واکسن برای کشور خواهد شد، اما ضرورت حمایت ارتباطی به تأمین واکسن کرونا برای کشور آن هم در زمان کوتاه فعلی ندارد.

میزان ارزی که برای واکسن کرونا در بودجه سال آینده در نظر گرفته شده هزار میلیارد تومان است، آیا این مبلغ می‌تواند برای تأمین واکسن کافی باشد؟

قطعاً این مبلغ کافی نخواهد بود زیرا در حال حاضر تنها یک واکسن و آن هم واکسن مشترک شرکت هندی با شرکت آسترازنکا است که حدود 4 دلار قیمت خورده است و حتی این مبلغ برای خرید همین واکسن هم کافی نیست. حال آنکه واکسن شرکت‌های اروپایی و امریکا بین 25 تا 37 دلار و واکسن شرکت چینی 50 دلار است.

البته این رقم پیشنهادی دولت است و نیاز به تأیید نهایی مجلس دارد و ما هم به‌عنوان نمایندگان بخش خصوصی در اتاق بازرگانی تهران در این خصوص نظرات خود را به نمایندگان مجلس خواهیم داد و اگر مانند سال‌های قبل در جلسات بررسی بودجه حضور داشته باشیم در کمیسیون‌های مختلف این موضوع را مطرح خواهیم کرد.

البته باید به این نکته توجه شود که امروز تأمین واکسن اولویت اصلی کشور است زیرا صدمه‌ای که کشور از محل هزینه‌های درمان کرونا و تعطیلی کسب‌وکارها می‌بیند به مراتب بیشتر از ارقامی است که باید صرف واردات واکسن شود و دولت باید تمام تلاش خود را برای تأمین ارز موردنیاز خرید واکسن انجام دهد.

آیا دولت و وزارت بهداشت درخواستی از نمایندگان بخش برای تسهیل روند واردات واکسن به کشور و چاره‌اندیشی در این خصوص داشته است؟

متأسفانه تاکنون درخواست از سوی دولت و وزارت بهداشت مطرح نشده است. حتی چند شرکت واردکننده هم اعلام کرده‌اند که می‌توانند در این مسیر وزارت بهداشت را همراهی و کمک کنند و این وزارتخانه تنها وعده اعطای مجوز به آن‌ها را داده و هنوز اقدام عملی در این خصوص صورت نگرفته است.

البته با توجه به اینکه امروز تخصیص ارز به‌درستی انجام نمی‌شود و قیمت‌گذاری محصولات هم منطقی نیست و دسترسی به مسئولان هم به این آسانی‌ها میسر نمی‌شود، نمی‌دانیم که اجرایی خواهد شد یا نه.

ضمن اینکه اگر امروز شرکتی اقدام به واردات واکسن کند معلوم نیست چه میزان ارز به این شرکت داده خواهد شد و قیمت فروش آن چقدر خواهد بود و حتی توزیع آن چگونه خواهد شد؛ بنابراین همه این موارد مشکلاتی است که باید در خصوص آن بحث شود و تا به امروز برنامه مشخصی از طرف دولت اعلام نشده است.

البته قانون بهبود مستمر فضای کسب‌وکار تأکید دارد که هر نوع تصمیم‌گیری باید بر اساس مشورت و نظر کتبی نمایندگان بخش خصوصی صورت گیرد، اما متأسفانه این روند در هیچ زمینه‌ای رعایت نمی‌شود.

آیا واردات واکسن به کشور از طریق برنامه کوواکس را منطقی می‌دانید؟

به اعتقاد بنده بخش زیادی از نیاز کشور را می‌توان از طریق واردات بالک تأمین کرد. علاوه بر این به گفته مسئولان وزارت بهداشت سهمیه‌ای معادل 14 میلیون نفر را هم از طریق برنامه کوواکس وارد خواهیم کرد؛ بنابراین اگر این میزان محقق شود و همه 14 میلیون نفر واکسینه شوند تقریباً 80 درصد افراد در معرض خطر مرگ‌ومیر پوشش داده خواهند گرفت. امروز میانگین سنی فوت‌شدگان در کشور 68 سال است و این به مفهوم آن است که عمده این افراد بالای 60 سال سن دارند و اگر کادر درمان و افراد با ریسک بالا پوشش داده شوند میزان تلفات از اعداد سه‌رقمی فعلی به دورقمی کاهش پیدا خواهد کرد و در این صورت وضعیت در حد بیماری معمولی نزول خواهد کرد که این یک گام بزرگ برای کشور خواهد بود.

البته کشورهای پیش‌رو مانند امریکا و کانادا اعلام کرده‌اند که تا پایان ماه آگوست واکسیناسیون را به اتمام خواهند رساند و با این روند ما هم واکسن را تا پایان سال 2021 دریافت خواهیم کرد.

با توجه به اینکه واکسن‌های چینی و روسی با اقبال زیادی در جهان مواجه نشده‌اند و

مردم ما هم ذهنیت خوبی نسبت به محصولات این کشورها ندارند، آیا می‌توان به اقبال آنها برای تزریق واکسن‌های روسی و چینی امیدوار بود؟

پزشکان و نخبگان جامعه باید ذهنیت مردم را در خصوص واکسن‌های چینی آماده کنند زیرا این واکسن در بسیاری از کشورهای پیشرفته هم تزریق خواهد شد. از طرف دیگر وقتی واکسن چینی توان ورود به بازار اروپا را کسب کرده و مجوز EMA را کسب می‌کند به این مفهوم است که اثربخشی بالایی دارد. علاوه بر این از نظر قوانین وزارت بهداشت اگر دارویی بتواند مجوز ورود به بازار دارویی اروپا را کسب کند می‌تواند وارد بازار ما هم بشود و این نه تنها در خصوص داروهای عادی بلکه درباره داروهای بیولوژیک هم صدق می‌کند.

در خصوص واکسن‌های روسی هم بنده معتقدم که این کشور در بحث واکسن نسبتاً پیشرفته است و زمانی که واکسن تولیدی آن به مردم این کشور تزریق می‌شود می‌توان به آن اعتماد کرد چون هیچ نهاد علمی برای مردم خود بد نمی‌خواهد و باید در این خصوص به مردم اطمینان لازم را داد.

البته بهتر است واکسن تولیدی شرکت هندی که در انگلیس هم مصرف می‌شود وارد کشور شود زیرا این کشور توان بالایی در خصوص واکسن دارد و امروز بزرگ‌ترین شرکت تولیدکننده واکسن در جهان است و ما هم می‌توانیم به راحتی از آن خرید کنیم.